

การเงินและการธนาคาร

สถาบันการเงิน

ธนาคาร

กฎหมายว่าด้วยธนาคารและสถาบันทางการเงิน ได้รับการบัญญัติขึ้นในปี พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกทางการเงิน สร้างรากฐานให้กับสถาบันทางการเงิน และเพื่อให้นักลงทุนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการประกอบธุรกิจได้ง่ายยิ่งขึ้น มาตรา 16.3 ของกฎหมายฉบับนี้ ได้กำหนด เงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำของธนาคารไว้เท่ากับ 12.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยจะ 5 % ของเงินทุนจดทะเบียนจะต้องคงไว้ที่ ธนาคารแห่งชาติ กัมพูชา เพื่อเป็นเงินประกัน อย่างไรก็ตาม ประกาศ หมายเลข 7.08-193 ว่าด้วย ข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ใหม่ เกี่ยวกับเงินทุนจดทะเบียน และการอนุมัติใบอนุญาต ประกอบกิจการธนาคาร ลงวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2551 มีการเปลี่ยนแปลงการกำหนดเงินทุนขั้นต่ำของธนาคาร ดังต่อไปนี้

1. ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนเป็นบริษัทในประเทศ ซึ่งมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เป็นธนาคารหรือสถาบันการเงิน อย่างน้อย 1 ราย และได้รับการจัดให้อยู่ในระดับ Investment Grade โดยหน่วยงานจัดอันดับความน่าเชื่อถือ จะต้องมียกเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ เท่ากับ 50,000,000,000 เรียล(12.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
2. ธนาคารพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลธรรมดา หรือบริษัท จะต้องมียกเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ อย่างน้อย 150,000,000,000 เรียล (37.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
3. ธนาคารเฉพาะด้าน ที่จดทะเบียนเป็นบริษัทในประเทศ ซึ่งมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เป็นธนาคารหรือสถาบันการเงิน อย่างน้อย 1 ราย และได้รับการจัดให้อยู่ในระดับ Investment Grade โดยหน่วยงานจัดอันดับความน่าเชื่อถือ จะต้องมียกเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ เท่ากับ 10,000,000,000 เรียล (2.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
4. ธนาคารเฉพาะด้านที่มีผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลธรรมดา หรือบริษัท จะต้องมียกเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ อย่างน้อย 30,000,000,000 เรียล (7.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ทั้งนี้ธนาคารที่ได้รับใบอนุญาต หรือ หนังสือสำคัญ ก่อน การประกาศใช้ประกาศฉบับนี้ ถูกกำหนดให้ต้องเพิ่มเงินทุนจดทะเบียนให้เท่ากับที่ระบุไว้ด้านบน ภายในสิ้นปี พ.ศ. 2553

ธนาคารต้องรักษา อัตราส่วนของ ยอดค้างชำระ การให้กู้ หรือข้อผูกพัน ระหว่างผู้รับผลประโยชน์ หนึ่งรายต่อสินทรัพย์ของธนาคารทั้งหมด ที่อัตราไม่เกิน 20% (ประกาศหมายเลข 7.06-226 NBC ว่าด้วยการควบคุมความเสี่ยงของธนาคารและสถาบันทางการเงินขนาดใหญ่)

ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank) รวมกับสำนักงานสาขา (Branch Office) ของธนาคารพาณิชย์ ในต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนทั้งหมด 35ธนาคาร ธนาคารเฉพาะด้าน (Specialized Bank) จำนวน 9 ธนาคาร สถาบันการเงินขนาดเล็ก (Microfinance Institution) จำนวน 38 สถาบัน และสำนักงานตัวแทน (Representative Office) ของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศอีก 5ธนาคาร และถึงแม้ว่า จะมีให้บริการ การโอนเงินข้ามประเทศ การออก Letter of Credit และการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ แต่การกู้ยืมเงินโดยปราศจากอสังหาริมทรัพย์ค้ำประกันนั้นยังทำได้ยาก มีระยะเวลาการให้กู้ยืมเงินที่สั้นและมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าการกู้ยืมจากนอกประเทศ

กิจกรรมของธนาคารพาณิชย์แบ่งออกได้เป็นสามประเภทหลัก คือ

1. การดำเนินการให้สินเชื่อสำหรับข้อพิจารณาเชิงมูลค่าต่างๆ ซึ่งรวมถึงการให้เช่า การค้าประกัน และภาระผูกพันด้วยการลงนาม
2. การรวบรวมเงินฝากจากภาคประชาชน ที่มีได้ฝากไว้ที่ธนาคารกลาง
3. การให้บริการวิธีการชำระแก่ลูกค้า และการดำเนินวิธีการชำระเงินเหล่านั้นในสกุลเงินชาติ และสกุลเงินต่างประเทศ

ธนาคารพาณิชย์ ทั้ง 35 แห่ง มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. ACLEDA BANK Plc.
2. ADVANCED BANK OF ASIA LIMITED.
3. ANZ Royal Bank (Cambodia) LIMITED.
4. BANK FOR INVESTMENT&DEVELOPMENT OF CAMBODIA
5. BANK OF CHINA LIMITED PHNOM PENH BRANCH
6. BANK of INDIA Phnom Penh Branch
7. BOOYOUNG KHMER BANK
8. CAMBODIA ASIA BANK LTD.
9. CAMBODIA MEKONG BANK PUBLIC LIMITED.
10. CAMBODIAN COMMERCIAL BANK LTD.
11. CAMBODIAN PUBLIC BANK Plc.
12. CANADIA BANK PLC
13. CATHAY UNITED BANK(CAMBODIA) Corp.,Ltd.
14. CIMB BANK PLC.
15. FIRST COMMERCIAL BANK PHNOM PENH BRANCH
16. FOREIGN TRADE BANK OF CAMBODIA
17. Hong Leong Bank (Cambodia) PLC
18. HWANG DBS COMMERCIAL BANK
19. ICBC Bank Limited Phnom Penh Branch

20. KOOKMIN BANK CAMBODIA.
21. KRUNG THAI BANK PUBLIC CO., LTD PHNOM PENH BRANCH
22. MARUHAN JAPAN BANK Plc.
23. MAY BANK PHNOM PENH BRANCH.
24. MB Bank Plc. Phnom Penh Branch Cambodia
25. Mega International Commercial Bank Co.Ltd. Phnom Penh Branch
26. O.S.K INDOCHINA BANK
27. PHNOM PENH COMMERCIAL BANK
28. SACOM BANK Phnom Penh Branch
29. SHB Plc. Phnom Penh Branch Cambodia
30. SHINHAN KHMER BANK Limited
31. SINGAPORE BANKING CORPORATION Ltd.
32. Taiwan Cooperative Bank, Phnom Penh Branch
33. UNION COMMERCIAL BANK PLC.
34. VATTANAC BANK
35. VIETNAM BANK FOR AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT CAMBODIA
BRANCH

ธนาคารเฉพาะด้าน (Specialized Banks)

ตามกฎหมายธนาคารและสถาบันการเงินนั้น ธนาคารเฉพาะด้านได้รับคำนิยามว่าเป็น ธนาคารที่ดำเนินกิจกรรมเพียงอย่างเดียวของสามกิจกรรมหลักของธนาคารพาณิชย์ ที่ระบุข้างต้น โดยการจัดตั้งธนาคารเฉพาะด้านถูกมองว่าเป็นเสมือนสถาบันการเงินเพิ่มเติมในระบบธนาคารพาณิชย์ หรือเป็นเสมือนสถาบันการเงินพิเศษในภาคเฉพาะด้านที่รัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญ โดยนักลงทุนหลายรายได้จัดตั้งธนาคารเฉพาะด้านขึ้นเป็นก้าวแรก ก่อนที่จะขยายกิจการไปสู่การเป็นธนาคารพาณิชย์ กัมพูชาได้ริเริ่มธนาคารเฉพาะด้านสินเชื่อชนบทด้วย

สถาบันการเงินขนาดเล็ก (Microfinancial Institutions: MFI)

ภายใต้กฎระเบียบของกัมพูชา สถาบันการเงินขนาดเล็กได้รับคำนิยามว่าเป็น “การจัดส่งบริการทางการเงิน อาทิ เงินกู้ และเงินฝาก ให้แก่ครัวเรือนที่ยากจนและมีรายได้น้อย รวมถึงวิสาหกิจขนาดเล็ก”

สถาบันการเงินขนาดเล็กที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการมีขอบเขตการให้บริการที่จำกัด โดยสถาบันสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเงินได้เฉพาะตามที่ระบุไว้ในคำนิยาม ทั้งนี้ การให้บริการสินเชื่อถือว่าได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้ เว้นแต่จะมีการจำกัดไว้ด้วยกฎระเบียบหนึ่งใดหรือด้วยข้อกำหนดของใบอนุญาตนั้นๆ

สถาบันการเงินขนาดเล็กจะต้องได้รับใบอนุญาตอีกฉบับหนึ่งในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินขนาดเล็กที่รับฝากเงิน เพื่อที่จะสามารถให้บริการบัญชีออมทรัพย์ได้

สาขาธนาคารต่างประเทศ(Branch Office) และสำนักงานตัวแทน(Representative Office)

กฎหมายธนาคารและสถาบันการเงินระบุว่า “กิจการที่อยู่ภายใต้กฎหมายนี้อาจได้รับการจดทะเบียนบริษัทในประเทศกัมพูชาหรือเป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศ ” ด้วยเหตุนี้ นักลงทุนชาวต่างชาติสามารถจัดตั้งธนาคารท้องถิ่นหรือสาขาธนาคารต่างประเทศในกัมพูชาได้

สำนักงานบริการข้อมูล สำนักงานประสานงาน หรือสำนักงานตัวแทนนั้น ไม่สามารถดำเนินธุรกิจการธนาคาร การเป็นสื่อกลางทางการเงิน หรือการหาลูกค้าได้ (ตามมาตรา 13 ของกฎหมายธนาคารและสถาบันการเงิน) การเปิดสำนักงานที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ จำเป็นที่จะต้องได้รับการอนุมัติจากธนาคารแห่งชาติก่อน โดยสถานประกอบการเหล่านี้อาจจัดตั้งเป็นบริษัทท้องถิ่นหรือสร้างขึ้นเป็นองค์กรแบบง่ายหรือสำนักงานก็ได้ และจะต้องได้รับการจดทะเบียนพาณิชย์ด้วย

สำนักงานเหล่านี้อาจใช้ชื่อทางธุรกิจของธนาคารต่างประเทศที่เป็นตัวแทนได้ อย่างไรก็ตาม การอนุญาตจะให้เป็นเวลา 2 ปี ซึ่งสามารถต่ออายุได้อีกเพียงครั้งเดียว